

2014-12-03

Prawo do świadczeń pomocy społecznej

Prawo do świadczeń pomocy społecznej

Pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom z powodów:

1. ubóstwa
2. sieroctwa
3. bezdomności
4. bezrobocia
5. niepełnosprawności
6. długotrwałej lub ciężkiej choroby
7. przemocy w rodzinie
8. potrzeby ochrony wielodzietności lub macierzyństwa
9. bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych i wielodzietnych
10. braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo - wychowawcze
11. trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy
12. trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego
13. alkoholizmu lub narkomanii
14. zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej
15. klęski żywiołowej lub ekologicznej

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej mają osoby i rodziny, które spełniają kryterium dochodowe przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednej z wyżej wymienionych w punktach 1-15 okoliczności.

Do ustalenia, czy rodzina lub osoba ubiegająca się o pomoc społeczną spełnia kryteria dochodowe uprawniające do otrzymania określonego zasiłku przyjmuje się, od dnia 1 października 2012 r. następujące kwoty:

1. na osobę samotnie gospodarującą - 542,00 zł
2. na osobę w rodzinie - 456,00 zł

Od dnia 1 października 2012 r. wartość dochodu odpowiadająca miesięcznemu z 1 hektara przeliczeniowa, która istotna jest przy ustalaniu uprawnień rolników i ich rodzin do świadczeń z pomocy społecznej wynosi 250,00 zł.

Za dochód uważa się sumę miesięcznych przychodów z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku lub w przypadku utraty dochodu, w którym wniosek został złożony, bez względu na tytuł i źródło ich uzyskania, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej pomniejszoną o:

- miesięczne obciążenia podatkiem dochodowym od osób fizycznych
- składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz ubezpieczenie społeczne
- kwotę alimentów świadczoną na rzecz innych osób

Do dochodu nie wlicza się jednorazowego pieniężnego świadczenia socjalnego, wartości świadczeń w naturze oraz świadczenia przysługującego osobie bezrobotnej na podstawie przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. W razie wystąpienia dysproporcji między wysokością dochodu udokumentowanego

przez Ciebie i Twoją rodzinę, a rzeczywistą sytuacją majątkową stwierdzoną przez pracownika socjalnego, osoba upoważniona do wydawania decyzji administracyjnych może odmówić przyznania świadczenia z pomocy społecznej.

Przyznanie świadczenia musi być poprzedzone przeprowadzeniem wywiadu rodzinnego (środowiskowego) w Twoim miejscu zamieszkania, stałego pobytu lub czasowego pobytu. Dlatego też zgłosi się do Ciebie pracownik socjalny, który przeprowadzi z Tobą rozmowę, pozwalającą na dokonanie oceny Twojej sytuacji życiowej, występujących problemach i zakresu potrzeb. W świetle obowiązujących przepisów dotyczących pomocy społecznej rodzina – to osoby spokrewnione lub nie spokrewnione, pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące. Dlatego pracownik socjalny będzie pytał nie tylko o informacje związane z Tobą, ale również o osoby wspólnie z Tobą zamieszkujące i gospodarujące. Pracownik socjalny oprócz danych dotyczących posiadanych źródeł dochodów, sytuacji zawodowej, zdrowotnej, rodzinnej może domagać się od Ciebie złożenia oświadczenia o posiadanym stanie majątkowym. Odmowa złożenia takiego oświadczenia może być podstawą do odmowy przyznania świadczenia.

Wszystkie informacje jakie powierzysz pracownikowi socjalnemu podczas waszych rozmów objęte są tajemnicą służbową i mogą być wykorzystane jedynie do celów pomocy społecznej. W powstaniu o przyznanie świadczeń pracownik kieruje się przede wszystkim dobrem osób korzystających z pomocy i ochroną ich dóbr osobistych.

Zgodnie z przepisami Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego obowiązek dostarczania środków utrzymania, a w miarę potrzeby także środków wychowania (obowiązek alimentacyjny) obciąża krewnych w linii prostej oraz rodzeństwo. Dlatego też pracownik socjalny może przeprowadzić lub zlecić innemu Ośrodkowi przeprowadzenie wywiadu środowiskowego u najbliższej rodziny w celu ustalenia możliwości pomocy zarówno materialnej jak i usługowej, w częściach odpowiadających ich możliwościom zarobkowym.

Świadczenia pieniężne

- **Zasiłek celowy, specjalny celowy** Może być przyznany w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej w szczególności na pokrycie całości lub części kosztów zakupu żywności, leków, opału, odzieży, drobnych remontów i napraw w domu, a także na koszty pogrzebu.
W szczególnie uzasadnionych przypadkach może być przyznany osobie lub rodzinie przekraczającej kryterium dochodowe - specjalny zasiłek celowy w wysokości nie przekraczającej odpowiednio kryterium osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, jeżeli nie podlega zwrotowi - zasiłek celowy lub pomoc rzeczowa pod warunkiem zwrotu części lub całości kwoty zasiłku lub wydatków na pomoc rzeczową Zasiłek może być przyznany w formie biletu kredytowanego
- **Zasiłek okresowy** Przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie osobom samotnym, których dochody są niższe od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodzinie, jeżeli dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny. Okres na jaki Ośrodek przyznaje zasiłek zależy od okoliczności sprawy.
- **Zasiłek stały** Przysługuje pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej lub pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku (osiągnięcie wieku emerytalnego) lub całkowitej niezdolności do pracy (orzeczenie o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności, jeżeli osoby te lub osoby w rodzinie nie przekraczają ustawowych kryteriów dochodowych. Kwota zasiłku nie może być niższa niż 30 zł miesięcznie
- **Składki emerytalno - rentowe** Za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem, ośrodek pomocy społecznej opłaca składkę na ubezpieczenie emerytalne i rentowe. Konieczność sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki stwierdza lekarz w zaświadczeniu wydanym nie wcześniej niż 14 dni przed złożeniem wniosku o przyznanie świadczenia.

Świadczenie niepieniężne

- **Praca socjalna** Świadczona jest na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym bez względu na kryterium dochodowe. Prowadzona jest w celu rozwinięcia i wzmocnienia aktywności i samodzielności życiowej osób. Praca socjalna może być prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny. W pracy

socjalnej wykorzystuje się metody i techniki, które nie naruszają godności osoby i jej prawa do samostanowienia.

- Interwencja kryzysowa Stanowi zespół działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin, w tym rodzin dotkniętych przemocą, tak aby zapobiegać powstawaniu lub pogłębianiu się dysfunkcji. Jest niezależna od dochodu. W ramach interwencji udziela się w szczególności poradnictwa oraz schronienia, przyznania niezbędnego ubrania jak również gorącego posiłku.
- Poradnictwo specjalistyczne Poradnictwo specjalistyczne, prawne, psychologiczne i rodzinne świadczone jest osobom, które mają trudności lub wykazują potrzebą wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych bez względu na posiadany dochód.
- Usługi opiekuńcze Jeżeli wymaga tego indywidualna sytuacja, osobom samotnym, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych, a są jej pozbawione, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych. Usługi te są odpłatne a wysokość odpłatności za usługi jest zróżnicowana ze względu na sytuację osobistą i materialną świadczeniobiorcy i członków jego rodziny. Zakres usług ustalany jest na podstawie zaświadczenia lekarskiego. Jeśli stan zdrowia osoby wymaga całodobowej opieki istnieje możliwość umieszczenia osoby w Domu Pomocy Społecznej.

Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej zobowiązane są do współdziałania z pracownikiem socjalnym w rozwiązywaniu ich sytuacji życiowej.

Brak współdziałania z pracownikiem socjalnym w rozwiązywaniu trudnej sytuacji życiowej, odmowa zawarcia kontraktu socjalnego, niedotrzymanie jego postanowień, nieuzasadniona odmowa podjęcia zatrudnienia, innej pracy zarobkowej przez osobę bezrobotną, odmowa wykonywania prac społecznie użytecznych lub odmowa podjęcia leczenia odwykowego w zakładzie leczenia odwykowego przez osobę uzależnioną mogą stanowić podstawę do odmowy przyznania świadczenia, uchylecia decyzji o przyznaniu świadczenia lub wstrzymanie świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

W przypadku stwierdzenia marnotrawienia przyznanych środków może nastąpić ograniczenie świadczenia, odmowa ich przyznania lub przyznanie w formie świadczeń niepieniężnych.